

Poznámky a rady k typům nebezpečnosti

Fyzikální nebezpečnost

Nebezpečnost směsi se může lišit od nebezpečnosti jejích složek; například směs hořlavé a oxidující látky může být výbušná.

V praxi máme tyto možnosti, jak klasifikovat fyzikální nebezpečnost:

1. Zjistěte, na základě kterých údajů ze zkoušek byla stanovena klasifikace pro dopravu, a využijte je k určení klasifikace podle nařízení CLP.

2. Zjistěte údaje ze spolehlivých zdrojů a použijte je.

3. Proveďte patřičné testy.

K možnosti č. 1 musíte vědět, že u dopravy se používá hierarchie nebezpečnosti, tj. že závažnější nebezpečnost převažuje nad méně závažnou nebezpečností. U klasifikace podle nařízení CLP tomu tak není, i když existují situace, kde to také platí: například u potenciálně výbušné látky nebo směsi se z pochopitelných důvodů neprovádějí zkoušky hořlavosti. Obecně lze říci, že jsou zapotřebí aktuální údaje ze zkoušek a dopravní klasifikace nepostačuje.

V případech prosté fyzikální nebezpečnosti, jako je u kapalin hořlavost, je fakticky použitelná pouze možnost č. 2. Lze využít bod vzplanutí ze spolehlivého zdroje údajů, ten ovšem bývá u směsí málokdy k dispozici.

U možnosti č. 3 získáte potřebné údaje z Pokynů k uplatňování kritérií CLP.

Když se pro účely klasifikace provádějí nové zkoušky fyzikální nebezpečnosti, je třeba je provádět v souladu s příslušným uznávaným systémem kvality (např. správnou laboratorní praxí), případně je musejí provést laboratoře vyhovující příslušným uznávaným normám (např. ISO 17025). Viz Otázky a odpovědi k nařízení CLP ID 268.

Poznámky a rady k typům nebezpečnosti

Nebezpečnost pro zdraví

V praxi bývají zdravotní údaje přímo pro danou směs málokdy dostupné. Pokud ovšem příslušné informace, spolehlivé a vědecky platné, k dispozici jsou, mohou být pro účely klasifikace velice cenné. Tak například mohou být pro danou směs známé případy senzibilizace u lidí. Také fyzikálně-chemické parametry mají vliv na klasifikaci nebezpečnosti pro zdraví: je třeba vzít v úvahu hodnotu pH s ohledem na korozivitu a dráždivost a pro určení toxicity při vdechování může být zapotřebí stanovit kinematickou viskozitu.

Většinou bude třeba při stanovení klasifikace nebezpečnosti směsi pro zdraví vycházet z existujících údajů o jednotlivých složkách směsi. U některých aspektů nebezpečnosti, jmenovitě u akutní toxicity, žíravosti a dráždivosti pro kůži a závažného poškozování či podráždění očí, se při klasifikaci směsi vychází z teorie aditivity: předpokládá se, že každá složka přispívá k celkové nebezpečnosti úměrně své účinnosti a koncentraci. Také u narkotických účinků a podráždění dýchacích cest se příspěvky jednotlivých složek považují za aditivní, pokud neexistují doklady o tom, že tomu tak není. V příslušných kapitolách o nebezpečnosti jsou uvedeny konkrétní metody, jak celkovou klasifikaci stanovit aditivním výpočtem (příloha I nařízení CLP, 3.1.3.6, příloha I nařízení CLP, 3.2.3.3.4, příloha I nařízení CLP, 3.3.3.3.4 CLP, příloha I nařízení CLP, 3.8.3.4.5).

V nařízení CLP se většina výpočtů liší od výpočtů podle směrnice o nebezpečných přípravcích (DPD), takže dřívější závěry využít nelze. Speciálně u akutní toxicity, dráždivosti pro kůži a podráždění očí a toxicity pro reprodukci jsou nyní koncentrační limity v některých případech přísnější. Proto může směs, která byla dříve klasifikována podle směrnice DPD, obdržet nyní přísnější klasifikaci. Také, i když směs podle směrnice DPD klasifikována není, může být klasifikována podle nařízení CLP. To je třeba důkladně prověřit.

Poznámky a rady k typům nebezpečnosti

Nebezpečnost pro životní prostředí

V současnosti se do nebezpečnosti pro životní prostředí řadí pouze třída „Nebezpečný pro vodní prostředí“. Vnitřní nebezpečnost pro vodní organismy zahrnuje jak akutní, tak dlouhodobou nebezpečnost a třída nebezpečnosti se podle toho rozčleňuje. Kategorie klasifikace akutní nebezpečnosti a dlouhodobé nebezpečnosti se uplatňují vzájemně nezávisle.

U směsí nebývají údaje o toxicitě pro vodní prostředí obvykle dostupné, ovšem pokud dostupné jsou, lze je pro klasifikaci využít. Obecně je třeba jako podklad pro stanovení správné klasifikace nebezpečnosti konečné směsi využít klasifikaci jejích složek. Používá se metoda váženého součtu, kde se využívají multiplikační faktory. Účelem multiplikačních faktorů je klást při klasifikaci směsi vyšší váhu na velmi toxické látky a výrobci, dovozci a následní uživatelé jsou povinni je uvádět u látek klasifikovaných jako „Aquatic Acute 1“ a/nebo „Aquatic Chronic 1“ (viz oddíl 1.5.2 Pokynů k uplatňování kritérií CLP).

Na dovozcích ani formulátorech se nepožaduje, aby pro stanovení nebezpečnosti pro vodní prostředí získávali nové údaje ze zkoušek.

Poznámky a rady k typům nebezpečnosti

Nebezpečnost pro ozonovou vrstvu

Pokud směs obsahuje alespoň 0,1 % látky nebezpečné pro ozonovou vrstvu, je třeba takto klasifikovat i směs jako takovou.

Vlastnosti převzaté ze směrnice DPD, k nimž je třeba přiřadit EUH-věty

Některé fyzikální a zdravotní vlastnosti, které nebyly obsaženy v GHS, byly do nařízení CLP převzaty ze směrnice DPD. Tyto vlastnosti a příslušné EUH-věty jsou uvedeny v příloze II nařízení CLP, ČÁST 1: DOPLŇKOVÉ INFORMACE O NEBEZPEČNOSTI. Tyto vlastnosti nesmějí být při hodnocení nebezpečnosti opomenuty.

